

IX Ka 402/20

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 29 października 2020 r.

Sąd Okręgowy w Toruniu w Wydziale IX Karnym Odwoławczym w składzie:

Przewodniczący – S. S.O. Aleksandra Nowicka

Protokolant sekr. sąd. Mateusz Holc

przy udziale Prokuratora Prokuratury Rejonowej T. (...) w T. P. C.

po rozpoznaniu w dniu 29 października 2020r.

sprawy **T. S. (1)** oskarżonego z art. 190§1kk

na skutek apelacji wniesionych przez prokuratora i obrońcę oraz zażalenia wniesionego przez obrońcę oskarżonego

od wyroku Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 8 lipca 2020 r., **sygn. akt (...)**

I. zmienia zaskarżony wyrok w pkt V w ten sposób, że podwyższa wynagrodzenie dla obrońcy z urzędu do kwoty 834,48 (osiemset trzydzieści cztery złotych i czterdzieści osiem groszy) złotych brutto;

II. w pozostałym zakresie zaskarżony wyrok utrzymuje w mocy;

III. zwalnia oskarżonego od ponoszenia kosztów sądowych za II instancję, obciążając wydatkami tego postępowania Skarb Państwa;

IV. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w G. (...)) na rzecz adw. Ł. K. kwotę 516,60 złotych (pięćset szesnaście złotych i sześćdziesiąt groszy) brutto tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym oraz kwotę 108,65 (sto osiem złotych i sześćdziesiąt pięć groszy) tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę przez Sądem odwoławczym.

UZASADNIENIE		
Formularz UK 2	Sygnatura akt	IX Ka 402/20
Załącznik dołącza się w każdym przypadku. Podać liczbę załączników:	1	
<u>CZEŚĆ WSTĘPNA</u>		

Oznaczenie wyroku sądu pierwszej instancji

Wyrok Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt(...)

Podmiot wnoszący apelację

oskarżyciel publiczny albo prokurator w sprawie o wydanie wyroku łącznego

oskarżyciel posiłkowy

oskarżyciel prywatny

obrońca

oskarżony albo skazany w sprawie o wydanie wyroku łącznego

inny

Granice zaskarżenia

Kierunek i zakres zaskarżenia		
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości	
# w części	#	co do winy
#	co do kary	
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia	
Podniesione zarzuty		
Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		

#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	
#	brak zarzutów	

Wnioski

#	uchylenie	#	zmiana
---	-----------	---	--------

Ustalenie faktów w związku z dowodami

przeprowadzonymi przez sąd odwoławczy

Ustalenie faktów

<i>Fakty uznane za udowodnione</i>				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.1.1.				
<i>Fakty uznane za nieudowodnione</i>				
Lp.	Oskarżony	Fakt oraz czyn, do którego fakt się odnosi	Dowód	Numer karty
2.1.2.1.				

Ocena dowodów

<i>Dowody będące podstawą ustalenia faktów</i>		
Lp. faktu z pkt 2.1.1	Dowód	Zwięźle o powodach uznania dowodu

<i>Dowody nieuwzględnione przy ustaleniu faktów (dowody, które sąd uznał za niewiarygodne oraz niemające znaczenia dla ustalenia faktów)</i>	

Lp. faktu z pkt 2.1.1 albo 2.1.2	Dowód	Zwięźle o powodach nieuwzględnienia dowodu

<u>STANOWISKO SĄDU ODWOŁAWCZEGO WOBEC ZGŁOSZONYCH ZARZUTÓW i wniosków</u>		
Lp.	Zarzut	
3.1.	Apelacja prokuratora Rażąca niewspółmierność kary, środka karnego.	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>W związku z tym, iż wniosek o uzasadnienie złożył tylko prokurator, motywy pisemne wyroku ograniczono do odniesienia się do zarzutów jego apelacji oraz do zmian zaskarżonego wyroku będących następstwem zażalenia obrońcy oskarżonego. Wywiedziony przez oskarżyciela publicznego środek odwoławczy okazał się bezzasadny.</p> <p>Autor apelacji wywodził, że orzeczona względem T. S. (1) kara 10 miesięcy pozbawienia wolności była rażąco niewspółmiernie łagodna. W środku odwoławczym zwracał uwagę na wysoką społeczną szkodliwość popełnionego przez oskarżonego czynu zabronionego, stopień jego zawinienia, motywację, uprzednią karalność, jawne lekceważenie norm prawnych. Przeprowadzona kontrola instancyjna wykazała, iż rzeczzone – relewantne dla</p>		

wymiaru kary – okoliczności zostały uwzględnione przez Sąd I instancji.

Prokurator zwrócił uwagę, że przypisany oskarżonemu czyn zabroniony jest zagrożony karą pozbawienia wolności do 2 lat (oraz karami łagodniejszego rodzaju), natomiast Sąd Rejonowy wymierzył T. S. (1) karę 10 miesięcy pozbawienia wolności. W ocenie Sądu II instancji orzeczona przez Sąd meriti kara, której wymiar odbiegał od tego, który wnioskował oskarżyciel publiczny i który był na poziomie prawie najwyższym przewidzianym przez ustawę, przystawała do dyrektyw przewidzianych w art. 53 kk.

Jest prawdą, że zachowanie oskarżonego godziło w dobro w postaci wolności A. K. (1), a także że oskarżony wtargnął do budynku instytucji publicznej i groził pracownikowi urzędu używając przy tym niebezpiecznego narzędzia. Zgodzić należy się także z tym, że w inkryminowanym czasie T. S. (1) był pobudzony emocjonalnie, znajdował się w stanie nietrzeźwości, w który wprowadził się po uprzednim zażyciu leków i jego motywacja była błaha. Taki stan rzeczy wespół z uprzednią karalnością T. S. (1) za przestępstwa podobne uzasadniał zastosowanie względem niego kary o charakterze izolacyjnym, a zatem najdotkliwszego rodzaju z przewidzianych przez ustawodawcę kar za przestępstwo stypizowane w art. 190 § 1 kk. Niewątpliwie oskarżony wymaga izolacji penitencjarnej i zastosowania względem niego surowej kary, która uzmysłowi mu naganność jego postępowania, a także stanowić będzie impuls do jego poprawy. W tym Sąd Okręgowy w pełni zgadza się z apelującym.

Niemniej jednak w ocenie Sądu odwoławczego, zważywszy na całokształt zaistniałych w sprawie okoliczności, wymiarem wystarczającym do osiągnięcia stawianych karze celów prewencji ogólnej i szczególnej będzie okres 10 miesięcy.

Dotychczasowa karalność T. S. (1) niewątpliwie stanowi okoliczność obciążającą. W pisemnych motywach zaskarżonego orzeczenia Sąd meriti na tą okoliczność zwrócił uwagę i odnotował, iż miała ona wpływ na wymiar orzeczonej względem oskarżonego kary. Nie można jednak stwierdzić, że sposób życia oskarżonego przed popełnieniem przestępstwa jako całokształt taką okoliczność stanowił, wszak T. S. (1) posiadał stałą pracę, z której to utrzymywał swoje małoletnie dzieci. Owszem oskarżony ponownie dopuścił się podobnego przestępstwa, wobec czego uznać należy faktycznie, że dotychczas stosowane wobec niego kary nie spełniły swego celu. Dlatego właśnie konieczna w zaistniałym przypadku jest najdotkliwsza reakcja – bezwzględna kara pozbawienia wolności.

Jeżeli chodzi o postawę oskarżonego w toku procesu to podkreślić wypada, iż nie kwestionował on zaistnienia omawianego zdarzenia, choć faktycznie starał się umniejszać swoją winę, to jednak rzeczowo opisywał przebieg zajścia, który znalazł wsparcie w pozostałym materiale dowodowym sprawy. Przy tym nie można stracić z pola widzenia tego, że T. S. (1) wyraził skruchę i przeprosił pokrzywdzoną A. K. (1), ale te okoliczności w swej apelacji prokurator zdaje się pomijać. Nie sposób zgodzić się z oskarżycielem by przy zaistniałym

całokształcie okoliczności sprawy kara pozbawienia wolności zbliżona do górnej granicy jej wymiaru stanowić będzie sprawiedliwą reakcją na popełnione przez oskarżonego przestępstwo. Nie umniejszając winy oskarżonego, ani stopnia społecznej szkodliwości jego zachowania, które niewątpliwie były wysokie stwierdzić należy, że wobec wystąpienia okoliczności łagodzących, które przy wymiarze kary należy także uwzględnić, nie jest zasadnym by zastosować względem oskarżonego karę pozbawienia wolności w jej prawie najwyższym przewidzianym przez ustawę wymiarze.

Prokurator wskazywał także na rażącą niewspółmierność środka karnego w postaci zakazu zbliżania się do pokrzywdzonej A. K. (1) na odległość mniejszą niż 100 metrów na okres 1 roku oraz niesłuszne nie orzeczenie wobec oskarżonego zakazu kontaktowania się z pokrzywdzoną w jakikolwiek sposób. Sąd II instancji nie podzielił zapatrywania autora apelacji, by doszło do wymierzenia w przedmiotowej sprawie środka karnego nie odpowiadającego jego celom i nie uwzględniającego ustawowych dyrektyw wymiaru kary.

Prawidłowo prokurator wskazał, że omawiane środki karne mają głównie na celu zapewnienie ofiarom przestępstw poczucia bezpieczeństwa, czego jednak w ocenie skarżącego środek ten w orzeczonym względem T. S. (1) wymiarze i zakresie nie zapewni pokrzywdzonej w dostatecznym stopniu. Sąd II instancji z zapatrywaniem tym się nie zgadza i stwierdza, że autor apelacji zajmując wskazane stanowisko traci

z pola widzenia istniejące w sprawie realia. Otóż trzeba stwierdzić, że zachowanie oskarżonego było z jego strony spontaniczną reakcją na błahy bodziec, który wzbudził w nim zdenerwowanie. Osoba, względem której oskarżony skierował groźbę była przypadkowa. Osobą, z którą chciał rozmawiać był bowiem Prezydent Miasta G.. Skierowanie gróźb ku A. K. (1) było wynikiem tego, iż nie mógł się rozmówić z prezydentem. Innymi słowy skierowanie przez T. S. (1) względem A. K. (1) groźby karalnej, co podkreślić trzeba w żadnym razie nie jest ani usprawiedliwiane ani bagatelizowane przez Sąd Okręgowy, nie było wynikiem emocjonalnego nastawienia oskarżonego względem konkretnej pokrzywdzonej, lecz tego, iż była ona w inkryminowanym czasie, w miejscu do którego ten przybył pozostając na fali negatywnych emocji. W ocenie Sądu Okręgowego w takim stanie rzeczy i wespół z zaistniałymi szczerymi przeprosinami A. K. (1) przez T. S. (1) nie ma podstaw do twierdzenia, iż oskarżony będzie dążył do nawiązania kontaktu z pokrzywdzoną lub będzie ją nachodził, czy też ponownie skieruje względem niej groźbę karalną. Pokrzywdzona i oskarżony nie pozostają w żadnej relacji – nie znają się, nie żywią względem siebie żadnych emocji, ani nie są zobligowani do żadnych ze sobą kontaktów. Sytuacja pokrzywdzonej w zasadniczy sposób odbiega od położenia osoby, której relacja ze sprawcą może generować negatywne emocje np. była żona, matka wspólnych dzieci, kobieta, która odrzuciła względy sprawcy. W tej konkretnej sytuacji nie ma żadnego podłoża emocjonalnego, faktycznego lub prawnego, które

mogłoby stanowić choćby pretekst dla oskarżonego, do poszukiwania z nią kontaktu.

Oskarżony i pokrzywdzona to osoby obce, a zaistniałe zdarzenie miało charakter spontanicznego incydentu. Jeżeli zaś chodzi o to że T. S. (1) wtargnął do miejsca pracy A. K. (1) to stwierdzić trzeba, iż pokrzywdzona – jak wynika z jej sposobu zachowania się – jest obyta z różnymi postawami interesantów przybywających do urzędu. Z jej zeznań nie wynikało także, by nadal obawiała się oskarżonego, choć z pewnością bezpośredni kontakt z nim wiązałby się dla niej z dyskomfortem; z pewnością potrzebuje ona czasu by odzyskać komfort psychiczny. Nie dowodzi przeciwnej tezy to, że odmówiła ona udziału w mediacji. Oczywiście zrozumiałe było to, iż zaistniała sytuacja była dla niej trudna, a wybrnęła z niej dzięki wyjątkowemu opanowaniu, niemniej jednak zaistniałe w sprawie realia o ile uzasadniają orzeczenie zakazu zbliżania do niej, o tyle nie uzasadniają orzeczenia omawianego środka karnego w postulowanym przez oskarżyciela publicznego wymiarze oraz, by zasadnym było orzeczenie zakazu kontaktowania się oskarżonego z pokrzywdzoną. Pokrzywdzona jest zatrudniona w urzędzie na stanowisku, w które wpisany jest kontakt z mieszkańcami (petentami), chociażby telefoniczny. Oskarżony ma prawo załatwiać swoje sprawy w urzędzie także telefonicznie; nie upoważnia go to jednak do zbliżania się do pokrzywdzonej w innej sytuacji niż strictly urzędowa. Okres jednego roku pozwoli zaś stronom na zdystansowanie się do zaistniałej sytuacji, a pokrzywdzonej w

szczegółności do odzyskania w pełni poczucia braku zagrożenia ze strony oskarżonego.		
Wniosek		
	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny	
Zwięźle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.		
3.2.	<p>Apelacja prokuratora</p> <p>Błąd w ustaleniach faktycznych, który miał wpływ na treść orzeczenia poprzez uznanie, że istnieją przesłanki do zwolnienia oskarżonego T. S. (1) od kosztów postępowania pomimo braku podstaw do uznania, że uiszczenie kosztów przez niego byłoby zbyt uciążliwe ze względu na sytuację rodzinną, majątkową i wysokość jego dochodów oraz przy braku zaistnienia w sprawie względów słuszności.</p>	# zasadny # częściowo zasadny # niezasadny
Zwięźle o powodach uznania zarzutu za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny		
<p>Sąd Okręgowy nie podzielił zapatrywania prokuratora kwestionujące zapadłe w sprawie rozstrzygnięcie o kosztach.</p> <p>Z protokołu rozprawy głównej z dnia 27 maja 2020 r. (k. 280-280v) wynika, że T. S. (1) jest rozwiedziony, ma utrzymaniu dwoje dzieci 12 i 17 lat z obowiązkiem alimentacyjnym w łącznej kwocie 700 zł, jego zawód to</p>		

technik handlowiec, a ostatnio był zatrudniony jako magazynier.

Autor apelacji słusznie dostrzegł, że T. S. (1) utracił pracę w związku z zastosowaniem względem niego tymczasowego aresztowania. W jego ocenie jest on jednak osobą dorosłą, młodą i zdrową wobec czego brak jest przeszkód do podjęcia przez niego pracy po zakończeniu odbywania kary.

W ocenie Sądu Okręgowego utrata przez oskarżonego pracy, orzeczenie względem niego kary o charakterze izolacyjnym, pozostawanie na jego utrzymaniu dwójki małoletnich dzieci uzasadniały zwolnienie oskarżonego od obowiązku uiszczenia kosztów postępowania. Owszem, tak jak wskazuje oskarżyciel publiczny, oskarżony jest osobą zdolną do podjęcia pracy zarobkowej niemniej jednak konieczność odbywania przez niego kary pozbawienia wolności pozbawia go, na orzeczony okres możliwości podjęcia tej pracy, a też po opuszczeniu zakładu karnego podjęcie pracy nie jest sprawą łatwą. Nie można także tracić z pola widzenia iż mimo tak utrudnionej sytuacji życiowej na oskarżonym nadal pozostawać będzie obowiązek alimentacyjny. W ocenie Sądu II instancji obciążenie T. S. (1) kosztami postępowania rzutowałoby na wywiązywanie się z obowiązku alimentacyjnego.

Wniosek

zasadny

częściowo zasadny

niezasadny

Zwiążle o powodach uznania wniosku za zasadny, częściowo zasadny albo niezasadny.	

<u>OKOLICZNOŚCI</u> <u>PODLEGAJĄCE</u> <u>UWZGLĘDNIENIU Z URZĘDU</u>	
4.1.	
Zwiążle o powodach uwzględnienia okoliczności	
<u>ROZSTRZYGNIECIE SĄDU ODWOŁAWCZEGO</u>	
<i>Utrzymanie w mocy wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
5.1.1.	Przedmiot utrzymania w mocy
Wyrok Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt (...)	
Zwiążle o powodach utrzymania w mocy	
Z podanych wyżej względów Sąd Odwoławczy uznał apelację prokuratora za bezzasadną. Sąd Okręgowy nie dopatrył się w zaskarżonym orzeczeniu żadnych uchybień mogących stanowić bezwzględne przyczyny odwoławcze, będących podstawą do uchylecia wyroku z urzędu dlatego też – jako słuszny – został on utrzymany w mocy.	
<i>Zmiana wyroku sądu pierwszej instancji</i>	
5.2.1.	Przedmiot i zakres zmiany
Wyrok Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt (...)	

Zwięźle o powodach zmiany	
<p>Pismem, które wpłynęło do Sądu w dniu 29 lipca 2020 r. obrońca oskarżonego – adwokat Ł. K. wniósł zażalenie na postanowienie o kosztach udzielonych oskarżonemu z urzędu zawarte w wyroku Sądu Rejonowego w G. (...)z dnian8 lipca 2020 r., wydanym w sprawie (...).</p> <p>Sąd Rejonowy zasądził na rzecz obrońcy oskarżonego, tytułem poniesionych kosztów obrony z urzędu, kwotę 423 zł z 23% VAT.</p> <p>Obrońca podniósł błędne ustalenie trybu postępowania i liczby rozpraw oraz faktu udziału obrońcy w postępowaniu przygotowawczym i domagał się zasądzenia na jego rzecz kwoty 684 zł powiększonej o należną stawkę podatku VAT.</p> <p>Sąd Okręgowy przeprowadzone przez skarżącego w środku zaskarżenia obliczenia przeanalizował i uznał je za prawidłowe.</p> <p>W konsekwencji przyjmując za zasadne stanowisko obrońcy Sąd II instancji zmienił zaskarżony wyrok w pkt V w ten sposób, że podwyższył wynagrodzenie dla obrońcy z urzędu do kwoty 834,48 złotych brutto.</p>	

<i>Uchylenie wyroku sądu pierwszej instancji</i>		
<i>Przyczyna, zakres i podstawa prawna uchylenia</i>		
5.3.1.1.1.		# art. 439 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		
5.3.1.2.1.	Konieczność przeprowadzenia na nowo przewodu w całości	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwięźle o powodach uchylenia		

5.3.1.3.1.	Konieczność umorzenia postępowania	# art. 437 § 2 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia i umorzenia ze wskazaniem szczególnej podstawy prawnej umorzenia		
5.3.1.4.1.		# art. 454 § 1 k.p.k.
Zwiężle o powodach uchylenia		
<i>Zapatrywania prawne i wskazania co do dalszego postępowania</i>		
<i>Inne rozstrzygnięcia zawarte w wyroku</i>		
Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności	
<u>Koszty Procesu</u>		

Punkt rozstrzygnięcia z wyroku	Przytoczyć okoliczności
III.	Na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 634 kpk Sąd Odwoławczy zwolnił oskarżonego T. S. (1) od obowiązku ponoszenia kosztów sądowych za postępowanie odwoławcze, a wydatkami poniesionymi w tym postępowaniu obciążył Skarb Państwa. Uzasadnia to jego sytuacja materialna, wynikająca z faktu pozbawieniem go wolności.
IV.	Oskarżony korzystał z obrony udzielonej mu z urzędu, stąd Sąd Odwoławczy na podstawie § 17 ust. 2 pkt 4 i § 4 ust. 1 i 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 roku w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz.U.2019.18 t.j.) zasądził od Skarbu Państwa (Sądu Rejonowego w G.

(...) na rzecz adw. Ł. K. kwotę 516,60 złotych brutto tytułem zwrotu nieopłaconych kosztów obrony z urzędu udzielonej oskarżonemu w postępowaniu odwoławczym oraz kwotę 108,65 tytułem zwrotu kosztów dojazdu na rozprawę przez Sądem odwoławczym.

PODPIS

Granice zaskarżenia			
Kolejny numer załącznika	1		
Podmiot wnoszący apelację	obrońca oskarżonego		
Rozstrzygnięcie, brak rozstrzygnięcia albo ustalenie, którego dotyczy apelacja	Wyrok Sądu Rejonowego w G. (...)z dnia 8 lipca 2020 r., sygn. akt (...)		
1.3.1. Kierunek i zakres zaskarżenia			
# na korzyść # na niekorzyść	# w całości		
# w części	#	co do winy	
#	co do kary		
#	co do środka karnego lub innego rozstrzygnięcia albo ustalenia		
1.3.2. Podniesione zarzuty			

Zaznaczyć zarzuty wskazane przez strony w apelacji		
#	art. 438 pkt 1 k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w zakresie kwalifikacji prawnej czynu przypisanego oskarżonemu	
#	art. 438 pkt 1a k.p.k. – obraza przepisów prawa materialnego w innym wypadku niż wskazany w art. 438 pkt 1 k.p.k., chyba że pomimo błędnej podstawy prawnej orzeczenie odpowiada prawu	
#	art. 438 pkt 2 k.p.k. – obraza przepisów postępowania, jeżeli mogła ona mieć wpływ na treść orzeczenia	
#	art. 438 pkt 3 k.p.k. – błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia, jeżeli mógł on mieć wpływ na treść tego orzeczenia	
#	art. 438 pkt 4 k.p.k. – rażąca niewspółmierność kary, środka karnego, nawiązki lub niesłusznego zastosowania albo niezastosowania środka zabezpieczającego, przypadku lub innego środka	
#	art. 439 k.p.k.	

#	brak zarzutów		
1.4. Wnioski			
#	uchylenie	#	zmiana